

**Centar za regionalne aktivnosti
Programa prioritetnih akcija**

Godišnji program rada za 2023. godinu

SADRŽAJ

1. UVOD
2. OSNOVNI CILJEVI U 2023. GODINI
3. PLANIRANE AKTIVNOSTI U 2023. GODINI
4. RESURSI POTREBNI ZA OSTVARENJE PLANIRANIH CILJEVA

1. UVOD

Centar za regionalne aktivnosti Programa prioritetnih akcija (PAP/RAC) sastavni je dio Mediteranskoga akcijskog plana (MAP) Programa Ujedinjenih naroda za okoliš (UNEP). Iako od 1978. godine djeluje kao jedan od UNEP/MAP-ovih centara, PAP/RAC je nacionalna institucija kojoj su povjerena sredstva i mandat za provedbu određenog broja UNEP/MAP-ovih aktivnosti, u skladu s obvezama iz Konvencije o zaštiti morskog okoliša i obalnog područja Mediterana (Barcelonska konvencija).

Temeljem odluke o programu i radu UNEP/MAP-a donesene na 22. konferenciji Ugovornih stranaka Barcelonske konvencije (Antalija, Turska, 7.-10. prosinca 2021.), nastavlja se uloga Centra u dijelu provedbe aktivnosti UNEP/MAP-a koje se odnose na pružanje tehničke pomoći zemljama u provedbi Protokola o integralnom upravljanju obalnim područjem Mediterana (Protokol IUOP).

Sukladno Protokolu, aktivnosti Centra pridonose zaštiti i promidžbi mediteranskog okoliša, te jačaju nacionalne i lokalne kapacitete za integralno planiranje u obalnim područjima. Prenošenje znanja i iskustava prikupljenih djelovanjem Centra vrši se izdavanjem metodoloških dokumenata, organiziranjem seminara, radionica i stručnih sastanaka, internetskih tečajeva, promotivnih aktivnosti u okviru proslava „Mediteranskog dana obale“, web-stranica, itd.

Rad Centra karakterizira integralni pristup rješavanju složenih problema u obalnim područjima, a provode ga multidisciplinarni timovi eksperata, u suradnji s lokalnim institucijama i dionicima. Program rada u 2023. godini kao svoje osnovne sastavnice ima:

- pripremu i provedbu UNEP/MAP-ova Programa upravljanja obalnim područjem (CAMP);
- aktivnosti koje se odnose na praćenje stanja i planiranje namjene mora, kao integralnog dijela obalnog područja prema definiciji iz Protokola;
- integraciju klimatskih promjena u procese planiranja obalnim područjima;
- provedbu aktivnosti jačanja svijesti i kapaciteta za IUOP.

2. OSNOVNI CILJEVI U 2023. GODINI

Temeljem predloženog programa rada, ciljevi Centra za navedeno razdoblje su sljedeći:

1. Provedba Protokola o integralnom upravljanju obalnim područjima (IUOP) na regionalnoj, nacionalnoj i lokalnoj razini;
2. Jačanje kapaciteta ugovornih stranaka Barcelonske konvencije za učinkovito korištenje politika, instrumenata, alata i procesa IUOP-a, s fokusom na planiranje morskog dijela obalnog područja, interakcije kopno-more i adaptaciju na klimatske promjene;
3. Promidžba Protokola i jačanje vidljivosti Centra kao dijela sustava Barcelonske konvencije.

3. PLANIRANE AKTIVNOSTI U 2023. GODINI

3.1 Planirane aktivnosti koje se financiraju iz Mediteranskog namjenskog fonda (MTF) i drugih UNEP-ovih izvora

Aktivnosti financirane iz MTF-a i drugih UNEP-ovih izvora (u ovom slučaju, Globalnog fonda za okoliš - GEF) spadaju u tzv. „redovni program“ Centra i odobrene su na Konferenciji ugovornih stranaka Barcelonske konvencije. Program rada cjelokupnog UNEP/MAP-a organiziran je tematski, a aktivnosti

Centra u 2023. godini spadaju u pet velikih programa Srednjoročne strategije UNEP/MAP-a za razdoblje 2022-2027:

Program 3: Jačanje otpornosti na klimatske promjene

Program 4: Održivo korištenje obalnih i morskih resursa, uključujući cirkularnu i „plavu“ ekonomiju

Program 5: Upravljanje i koordinacija („governance“)

Program 6: Zajednička vizija mediteranske obale i mora

Program 7: Jačanje svijesti, edukacija i komunikacija

Većina aktivnosti koje će se realizirati u 2023. godini naslanjaju se i predstavljaju nastavak aktivnosti započetih u 2022. godini, kako je i predviđeno dvogodišnjim programom rada UNEP/MAP-a za 2022.-2023. godinu, usvojenim na 22. konferenciji Ugovornih stranaka u prosincu 2021. godine u Antaliji.

U sklopu Programa 3 predviđen je:

- Nastavak izrade obalnih planova započetih 2022.g. za područja Boke Kotorske u Crnoj Gori i regije Tanger -Tétouan - Al Hoceima u Maroku, s naglaskom na rizike koje donose klimatske promjene.

U sklopu Programa 4 predviđene su aktivnosti:

- Izrada nacionalne strategije upravljanja obalnim područjima Libanona;
- Dovođenje prekograničnog CAMP projekta između Albanije i Italije za područje Otranta, započetog krajem 2021. godine;
- Provedba aktivnosti CAMP projekta u Izraelu, uključujući i organizaciju seminara za zainteresirane nacionalne i lokalne dionike;
- Organizacija sastanka Upravnog vijeća CAMP-a provedenog u Bosni i Hercegovini radi konačne potvrde i usvajanja izrađenih studija i izvještaja.

U sklopu Programa 5 predviđene su aktivnosti:

- Dovođenje studija i organizacija nacionalni konzultacija u 4 zemlje juga Mediterana (Alžir, Libanon, Maroko i Tunis) kao potpora ratifikaciji i/ili provedbi Protokola IUOP-a te organizacija radionice s ciljem usporedbe rezultata studija;
- Uspostava međuresornih koordinacijskih mehanizama u Libanonu i Tunisu te potpora radu koordinacijskog mehanizma uspostavljenog u okviru CAMP-a Bosna i Hercegovina;
- Redovno ažuriranje online tečaja MedOpen i održavanje naprednog tečaja na engleskom ili francuskom jeziku.

U sklopu Programa 6 predviđene su aktivnosti:

- Provedba Integralnog programa monitoringa i procjene stanja okoliša (IMAP) u dijelu koji se odnosi na obalne deskriptore: praćenje i podrška u provedbi nacionalnih monitoringa u zemljama Mediterana s ciljem izrade izvještaja o stanju okoliša (QSR 2023) i izvještavanja o stanju obalnih područja;
- Ažuriranje i testiranje metodologije za predloženi zajednički IMAP obalni deskriptor 25 koji se odnosi na promjene u biljnom pokrovu;
- Organizacija koordinacijskih sastanaka za „obalni“ klaster IMAP deskriptora (tzv. CORMON sastanci). Glavni CORMON planiran je za ožujak 2023. godine.

U sklopu Programa 7 predviđene su aktivnosti:

- Organizacija regionalne proslave Mediteranskog dana obale u jednoj od Ugovornih stranaka Barcelonske konvencije;
- U skladu s financijskim mogućnostima i raspoloživim ljudskim kapacitetima, sudjelovanje u pripremi i provedbi lokalnih proslava Dana obale;
- Sudjelovanje na međunarodnim konferencijama i sastancima organiziranim od strane ugovornih stranaka Barcelonske konvencije, kao odgovor na dobivene pozive, a po preporuci UNEP/MAP koordinatorice i u skladu s programom rada UNEP/MAP-a;
- Redovno održavanje i ažuriranje stranica koje podržavaju platformu IUOP-a te postupni prijenos materijala na server INFO/RAC-a.

3.2 Planirane aktivnosti koje se financiraju iz EU fondova

Aktivnosti koje se financiraju iz EU fondova spadaju u tzv. „vanjske aktivnosti“ koje prate i dopunjuju „redovan program“ i koje se ugovaraju i provode u suradnji s ugovornim strankama Barcelonske konvencije. Aktivnosti koje su odobrene prije usvajanja plana rada na Konferenciji ugovornih stranaka prikazuju se u planu rada i budžetu UNEP/MAP-a.

U 2022. godini dobivena su dva dodatna projekta, čija se realizacija nastavlja i u 2023. godini, i to:

- Interreg Italija-Hrvatska projekt CREATE koji je započeo 1. lipnja 2022. kao kapitalizacijski projekt na temu governance i jačanja kapaciteta za adaptaciju na klimatske promjene. Predviđeni završetak projekta je kraj lipnja 2023. godine, a glavne aktivnosti u idućoj godini su: organizacija 6 webinarâ (tzv. "Thursday CREATivE Talks"); uspostava „Adriatic Adaptation Award“ – nagrade za najbolje adaptacijske projekte u jadranskoj regiji; izrada dva nova projekta prijedloga za financiranje od strane EU; izrada priručnika dobrih praksi; sudjelovanje na finalnoj konferenciji u lipnju u Veneciji.
- HORIZON2020 projekt MSP4BIO čiji je cilj jačanje kapaciteta za znanstveno utemeljeno planiranje namjena mora i zaštitu biološke raznolikosti kroz mrežu morskih zaštićenih područja na Mediteranu, u Crnom moru, na Baltiku i Atlantiku. Projekt traje do kolovoza 2025. godine, a u 2023. godini aktivnosti Centra usmjerene su na izradu ulaznih materijala za: strateški dokument o jačanju zaštite biološke raznolikosti u kontekstu prostornog planiranja mora te ekološki i socio-ekonomski okvir za prostorno planiranje mora.

4. RESURSI POTREBNI ZA OSTVARIVANJE PLANIRANIH CILJEVA

Za provedbu navedenih aktivnosti potrebno je 1.190.077 € (detalji dostupni u dokumentu Financijski plan PAP/RAC-a za 2023. godinu). U aktivnosti će biti uključeni svi djelatnici Centra (11 djelatnika) te određeni broj vanjskih suradnika odgovarajućih kompetencija.